

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на финансите	Нормативен акт: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници
За включване в законодателната програма на Министерския съвет за периода: 1 юли -31 декември 2020	Дата:август 2020
Контакт за въпроси: Росица Петкова Маргарита Главева	Телефон: 02 / 9859 2483 02 / 9859 2439
1. Дефиниране на проблема: <i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i> На 7 юни 2019 г. в Официален вестник на Европейския съюз (ЕС) е публикувана <i>Директива (ЕС) 2019/879 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Директива 2014/59/ЕС по отношение на капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници и на Директива 98/26/ЕО (Директива (ЕС) 2019/879)</i> . Директивата е част от така наречения „Банков пакет“, с който се извършва по-мощно преразглеждане на финансовото законодателство на ЕС, с цел намаляване на рисковете във финансовия сектор, засилване на неговата устойчивост и подобряване на правната рамка на реструктурирането. Чрез „Банковия пакет“ се въвежда Стандартът за общия капацитет за поемане на загуби (ОКПЗ) ¹ по отношение на глобално системно значимите институции (Г-СЗИ) и се извършва съответна промяна в режима на специфичното за всяка институция минимално изискване за собствен капитал и приемливи задължения (МИСКПЗ) по <i>Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (Директива 2014/59/ЕС)</i> . Целта е да се гарантира, че ОКПЗ и МИСКПЗ се изпълняват чрез сходни инструменти, като взаимно допълващи се елементи на една обща рамка.	

¹„Принципи относно капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на глобалните системно значими банки (Г-СЗБ) при реструктуриране“ и „Договорености относно общия капацитет за поемане на загуби (ОКПЗ)“, публикувани на 9.11.2015 г. от Съвета за финансова стабилност и приети на срещата на високо равнище на Г-20 през ноември 2015 г.

Съгласно чл. 3, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/879 държавите – членки на ЕС, следва да извършат промените, необходими за въвеждане на директивата в националните законодателства в срок до 28 декември 2020 г.

За да се осигури нормативният ефект на Директива (ЕС) 2019/879 на територията на Република България, е необходимо приемане на изменения и допълнения на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, чрез който първоначално е транспонирана в националното право Директива 2014/59/ЕС.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Действащата в Република България правна рамка на възстановяването и реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници е установена със Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП), с който Директива 2014/59/ЕС е въведена в националното право.

Измененията в Директива 2014/59/ЕС, произтичащи от Директива (ЕС) 2019/879, изискват предприемане на национална транспозиционна мярка, която да осигури съответствие на ЗВПКИИП с нормите на новия акт от Правото на ЕС. В подготвения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗИД на ЗВПКИИП) са включени правила относно определянето и прилагането на МИСКПЗ, отчетността и оповестяването във връзка с МИСКПЗ, мерките за справяне с нарушенията на МИСКПЗ, стратегиите за реструктуриране, съответно необходими за пълното въвеждане в българското законодателство на Директива (ЕС) 2019/879.

Не е налице възможност привеждането на режима на възстановяването и реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2019/879 да се осъществи в рамките на съществуващото законодателство.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Законът за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници не попада в хипотезата на чл. 22, ал. 2 от Закона за нормативните актове, поради което не е извършена последваща оценка на въздействието на нормативния акт.

2. Цели

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Целта на измененията, предложени със ЗИД на ЗВПКИИП, е да се приведе

националното законодателство в съответствие с разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/879 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Директива 2014/59/ЕС по отношение на капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници и на Директива 98/26/ЕО, в съответствие със задължението по чл. 3, параграф 1 от директивата. Промените целят засилване на устойчивостта на финансовия сектор и подобряване на правната рамка на реструктурирането.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

1. Кредитните институции в Република България, клоновете на кредитни институции от държави членки на Европейския съюз и клонове на банки от трети държавни (към 05.05.2020 г.: 18 кредитни институции, лицензирани в Република България, 5 клона на банки от държави – членки на ЕС, и 1 клон на банка от трета държава)
2. Инвестиционните посредници в Република България (към 05.05.2020 г.: инвестиционни посредници с пълен лиценз, лицензирани да извършват дейност от КФН са 17 дружества);
3. Българската народна банка
4. Комисията за финансов надзор
5. Фонда за реструктуриране на банки
6. Фонда за реструктуриране на инвестиционни посредници
7. Фонда за гарантиране на влоговете в банките
8. Фонда за компенсиране на инвеститорите

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „без действие“.

Вариант 0 „Без действие“, Вариант 1 „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници“ и Вариант 2 „Предприемане на организационни и други мерки, без нормативни промени“.

Вариант за действие 0 „Без действие“:

При този вариант няма да бъде приета нормативна уредба за привеждане на националното законодателство в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2019/879 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Директива 2014/59/ЕС по отношение на капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници и на Директива 98/26/ЕО.

ЗВПКИИП ще съдържа разпоредби, които ще противоречат или няма да съответстват

на хармонизираната рамка на възстановяването и реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници, установена с Директива 2014/59/ЕС и съответно изменена с Директива (ЕС) 2019/879.

Вариант за действие 1 „Приемане на ЗИД на ЗВПКИИП“:

При този вариант действащата нормативна уредба в областта на възстановяването и реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници ще бъде приведена в съответствие с измененията на Директива 2014/59/ЕС, въведени с Директива (ЕС) 2019/879.

Предвиждат се следните изменения и допълнения на ЗВПКИИП:

- регламентация на реда и условията за определяне и прилагане на МИСКПЗ, диференцирано според вида на субекта;
- съобразяване на критериите за приемливост на задълженията, включени в обхвата на инструмента за споделяне на загуби с критериите, предвидени в *Регламент (ЕС) № 575/2013* *Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 по отношение на минималното изискване за ОКПЗ, като се спазват и допълнителните корекции и изисквания, въведени с Директива (ЕС) 2019/879;*
- въвеждане на по-подробна уредба на плановете за реструктуриране на групи, като изрично се предвижда възможност в рамките на една група да бъдат обособени няколко групи за реструктуриране;
- установяване на мерки за справяне с нарушенията на МИСКПЗ и за отстраняване на последиците от такива нарушения;
- установяване на изисквания за надзорна отчетност и оповестяване на информация, свързана с МИСКПЗ;
- разширяване на правомощията на органа за реструктуриране да спира изпълнението на определени задължения за целите на реструктурирането;
- установяване на по-подробна и по-гъвкава уредба на института на договорното признаване на споделянето на загуби;
- ясна уредба на правомощията на органите за реструктуриране по отношение на определянето и прилагането на МИСКПЗ.

С влизане в сила на предложените изменения и допълнения на ЗВПКИИП кредитните институции и инвестиционните посредници, лицензирани в Република България, ще функционират при нормативни условия, които са хармонизирани с условията в другите държави – членки на ЕС. Това от своя страна ще улесни планирането на реструктурирането, ще съдейства за преодоляване на затрудненията при прилагане на инструмента за споделяне на загуби в случаите на трансгранични групи и е в интерес на правната сигурност и единния пазар.

С цел въвеждане в националното законодателство на разпоредбата на чл. 2 от Директива (ЕС) 2019/879 са включени изменения в Закона за платежните системи и платежните услуги. С цел постигане на съответствие с новата правна рамка в областта на реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници, проектът на ЗИД на ЗВПКИИП предвижда и изменения в Закона за банковата несъстоятелност, Закона за Комисията за финансов надзор и Закона за обществените поръчки.

Със ЗИД на ЗВПКИИП не се предвижда създаването на нови режими, но се доразвиват реда и условията за определяне и прилагане на МИСКПЗ, критериите за приемливост

на задълженията, включени в обхвата на инструмента за споделяне на загуби; подобрява се уредбата относно плановете за реструктуриране на група. Със ЗИД на ЗВПКИИП не въвеждат нови и не се засягат съществуващи регистри.

След влизане в сила на предложените изменения и допълнения на ЗВПКИИП ще възникне задължение за кредитните институции и инвестиционните посредници да достигнат определените им нива на МИСКПЗ в рамките на преходните периоди, установени в закона и конкретизирани с решенията на органите за реструктуриране. Ще възникне допълнителна необходимост за кредитните институции и инвестиционните посредници да преразгледат задължения и инструменти, регулирани от правото на трета държава, във връзка с включването на клауза за договорно споделяне на загуби.

Със ЗИД на ЗВПКИИП ще се установи рамката на процедурата по предоставяне на отчети и оповестяване на информацията относно МИСКПЗ, което ще породи ново задължение за кредитните институции и инвестиционните посредници за отчетност и оповестяване.

Увеличаването на административната тежест при този вариант е оправдано, поради очаквания положителния ефект върху устойчивостта на финансовия сектор и подобряване на възможностите за реакция при криза.

БНБ и КФН разполагат с необходимия капацитет и готовност за реализиране на промените. Наред с това, Директива (ЕС) 2019/879 предвижда разумни преходни периоди (до 2024 г.) за постигане на определените нива на МИСКПЗ от страна на кредитните институции.

Вариант 2 „Предприемане на организационни и други мерки, без нормативни промени“:

Възстановяването и реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници е уредено в нормативен акт с ранг на закон. Целеният със ЗИД ЗВПКИИП резултат не е възможно да бъде постигнат с прилагане на организационни или административни мерки.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Прилагането на Вариант на действие 0 „Без действие“ ще има негативно въздействие, което се изразява в липсата на нормативна уредба, осигуряваща съответствие на националното законодателство с разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/879. Ще се създадат правна несигурност по отношение на планирането на реструктурирането и затруднения при прилагането на инструмента за споделяне на загуби, особено в случаите на трансгранични групи, което може да доведе до различно третиране на кредитните институции и инвестиционните посредници, лицензирани в Република България в сравнение със субектите, установени в други държави – членки на ЕС. Ще е налице празнота по отношение на правомощията на органите за реструктуриране

при определянето и прилагането на МИСКПЗ.

Не се идентифицират негативни въздействия в случай на избор на Вариант на действие 1 „Приемане на ЗИД на ЗВПКИИП“.

При Вариант на действие 2 „Предприемане на организационни и други мерки, без нормативни промени“ ще има негативно въздействие, което се изразява в липсата на нормативна уредба, осигуряваща съответствие на националното законодателство с разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/879. Ще се създадат правна несигурност по отношение на планирането на реструктурирането и затруднения при прилагането на инструмента за споделяне на загуби, особено в случаите на трансгранични групи, което може да доведе до различно третиране на кредитните институции и инвестиционните посредници, лицензирани в Република България в сравнение със субектите, установени в други държави – членки на ЕС. Ще е налице празнота по отношение на правомощията на органите за реструктуриране при определянето и прилагането на МИСКПЗ.

6. Положителни въздействия

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Не се идентифицира положително въздействие при прилагане на Вариант на действие 0 „Без действие“ .

При Вариант на действие 1 „Приемане на ЗИД на ЗВПКИИП“ с приемането на измененията в ЗВПКИИП националната уредба на възстановяването и реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници ще бъде приведена в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2019/879. По отношение на кредитните институции и инвестиционните посредници, лицензирани в Република България, ще се прилагат нормативни изисквания относно МИСКПЗ, които са хармонизирани с изискванията в другите държави – членки на ЕС. Това от своя страна ще улесни планирането на реструктурирането, ще съдейства за преодоляване на затрудненията при прилагане на инструмента за споделяне на загуби в случаите на трансгранични групи и е в интерес на правната сигурност, защитата на конкуренцията и единния пазар.

Не се идентифицира положително въздействие при прилагане на Вариант на действие 2 „Предприемане на организационни и други мерки, без нормативни промени“.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са идентифицирани потенциални рискове при реализирането на Вариант 1 - приемане на ЗИД на ЗВПКИИП.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши

Ще се намали

Няма ефект

След влизане в сила на предложените изменения и допълнения на ЗВПКИИП ще възникне задължение за кредитните институции и инвестиционните посредници да достигнат определените им нива на МИСКПЗ в рамките на преходните периоди, установени в закона и конкретизирани с решенията на органите за реструктуриране. Ще възникне допълнителна необходимост за кредитните институции и инвестиционните посредници да преразгледат задължения и инструменти, регулирани от правото на трета държава, във връзка с включването на клауза за договорно споделяне на загуби.

Със ЗИД на ЗВПКИИП ще се установи рамката на процедурата по предоставяне на отчети и оповестяване на информацията относно МИСКПЗ, което ще породи ново задължение за кредитните институции и инвестиционните посредници за отчетност и оповестяване.

Увеличаването на административната тежест е оправдано, поради очаквания положителния ефект върху устойчивостта на финансовия сектор и подобряване на възможностите за реакция при криза.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Предложеният законопроект засяга съществуващия режим за определяне и прилагане на МИСКПЗ.

Измененията и допълненията засягат и режима за избор на стратегия за реструктуриране, като уреждат обособяването на групи за реструктуриране в рамките на една група и свързаните с това действия по планиране на реструктурирането.

Въвежда се ново задължение за надзорна отчетност и оповестяване на информацията относно МИСКПЗ. Прилагането на практика на правилата за отчетност и публичност е обвързано с приемането на технически стандарти за изпълнение, за което е предоставена съответна делегация на Европейския банков орган и на Комисията.

9. Създават ли се нови регистри?

Със ЗИД на ЗВПКИИП не се предлага създаването на нови регистри.

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- Актът засяга пряко МСП
 Актът не засяга МСП
 Няма ефект

Със ЗИД на ЗВПКИИП се доразвива рамката за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и не се предвиждат правила, които пряко засягат МСП. С въвеждането на Директива (ЕС) 2019/879 в българското законодателство посредством приемането на ЗИД на ЗВПКИИП ще се повиши устойчивостта на кредитните институции към бъдещи кризи, което в дългосрочен план се очаква да доведе до повишаване на устойчивостта на банковото кредитиране на МСП.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

- Да
 Не

12. Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове, по проекта на закон за изменение и допълнение на ЗВПКИИП ще бъдат проведени обществени консултации чрез публикуване на законопроекта, мотивите към него, предварителната оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ на Портала за обществени консултации и на Интернет страницата на Министерството на финансите.

Проектът на акт ще се съгласува с всички министри, с дирекциите от администрацията на Министерския съвет, с чиято функционална компетентност е свързан и с Българската народна банка в съответствие с чл. 32, ал. 1, 3, 5 и 6 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

Предложените със законопроекта изменения и допълнения произтичат от Директива (ЕС) 2019/879 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Директива 2014/59/ЕС по отношение на капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници и на Директива 98/26/ЕО.

Извършена е оценка на въздействието на ниво ЕС:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016SC0377> – оценка на въздействието на „Банковия пакет“, в т.ч. на предложението за директива за изменение на Директива 2014/59/ЕС

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016SC0378> – резюме на оценката на въздействието на „Банковия пакет“, в т.ч. на предложението за директива за изменение на Директива 2014/59/ЕС.

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност:

Цветанка Михайлова

Директор на дирекция „Регулация на финансовите пазари“

Дата: 2020 г.

Подпис: